

ליל שבת קודש פרשת נשא ה'תשס"ו

בליל שבת קודש לא הרגיש מוהרא"ש נ"י בקו הבריאות ל"ע, ולכן לא איסתיע מילתא לדרוש אז ברבים.

בוקר שבת קודש פרשת נשא ה'תשס"ו

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מבעל תפילה, מעשה י"ב דף ש"כ, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, סיפור זה של הבעל התפילה, מדבר מן הגילוי של משיח צדקינו, שיכנים עבודת התפילה בעולם, ואף על פי שמסופר בתוך הסיפור שהיו הרבה כיתות למלך, וכולם היו צדיקים, אבל עיקר התיקון יהיה על ידי הבעל תפילה, שהוא ילמד כל הבריות איך להתפלל להקדוש ברוך הוא, ודייקא הגיבור של המלך מגלה את כוחו של הבעל תפילה, כי דייקא כשעובר על האדם גבורות ודינים, ונשבר רוחו בקרבנו, אז בא להכרה גמורה שאין שום עצה בעולם, רק לעסוק בתפילה להשם יתברך, ורק זה ימתיק מעליו כל הדינים, ומספר רביז"ל, מעשה, פעם אחד היה בעל תפילה, שהיה עוסק תמיד בתפלות ושירות ותשבחות להשם יתברך, כי זהו עיקר התכלית, לבלות ימיו ושנותיו בתפילות שירות ותשבחות להשם יתברך, וכל מה שאדם מרבה בתפילה להשם יתברך, כן עולה ומתדבק בו יתברך, עד שאין לפני מראה עיניו, כי אם אמתת מציאותו יתברך, ואז הוא נכלל בו יתברך לגמרי.

והיה יושב חוץ לישוב, והיה רגיל ליכנס לישוב, כי מי שעוסק תמיד בתפילה, אזי עיקר מוחו נמצא חוץ מן היישוב, כי הוא דבוק בו יתברך, ובמקום מחשבת האדם, שם כל האדם (ליקומי מוהר"ן חלק א' סי' כ"א), נמצא שהוא במקום אחר לגמרי, ואף על פי כן הוא רגיל ליכנס אל היישוב, כי מדי פעם בפעם הוא מוריד עצמו אל בני אדם,

ועושה כל מיני פעולות לקרב אותם אל השם יתברך, ולהכניס גם בהם עבודת התפילה.

והיה נכנס אצל איזה אדם, מסתמא היה נכנס להקטנים במעלה, כגון עניים וכיוצא, והיה מדבר על לבו מהתכלית של כל העולם, כי על פי רוב קשה מאד לדבר עם עשירים, מן התכלית הנצחי, כי יש להם כל טוב, ולא חסר להם כלום, ומחמת זה גיאות נכנס בלבם, ואינם רוצים לשמוע דברי הבעל תפילה, מה שאין כן עני ושפל רוח, שחסר לו הרבה, ורוחו נשבר בקרבו, הוא כלי מוכשר לקבל דברי הבעל תפילה, וקרוב הדבר שיכנסו דיבוריו באזניו.

היות שבאמת אין שום תכלית כי אם לעסוק בעבודת ה' כל ימי חייו, ולבלות ימיו בתפלה להשם יתברך ושירות ותשבחות וכו', והיה מרבה לדבר עמו דברי התעוררות כאלו, עד שנכנסו דבריו באזניו, עד שנתרצה אותו האדם להתחבר עמו, כי אם מרבים לדבר עם אדם דיבורי אמונה ויראת שמים, סוף כל סוף הדיבורים עושים פעולתם, ונכנסים בלבו, ועושים עליו רושם לטובה, ואף על פי שאין רואים זאת בתחילה, ונדמה כאילו הדיבורים הולכים לבטלה, ואין פועלים שום דבר כלל, אבל ברבות הזמן, הדיבורים עושים פעולתם, ומעוררים את האדם לעבודת השם יתברך.

ותיבף כשנתרצה עמו, היה לוקחו ומוליכו למקומו, שהיה לו חוץ ליישוב, כי אותו הבעל תפלה הנ"ל בחר לו מקום חוץ ליישוב, כנ"ל, כי המקום של הצדיק הוא "למעלה מן המקום" (ליקושי מוהר"ן חלק ב' סי' פ"ג), כי הוא זוכה לדביקות אמיתי בו יתברך, ועל השם יתברך נאמר (שמות ל"ג) הנה מקום אתי, ואמרו חכמינו ז"ל, הוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו, כי מי שדבוק בו יתברך, אזי אין מקום בעולם שלא יהיה טוב לפניו, ובכל מקום בואו הוא מדבק עצמו בו יתברך, נמצא שמקומו הוא "למעלה מן המקום" ו"חוץ מן היישוב", ולשם הוא מוציא כל מקורביו האמיתיים, ומלמד אותם איך לדבק עצמם בו יתברך.

ובאותו המקום היה שם נהר לפניו, כי העיקר שיהיה לאדם תמיד מקוה טהרה, לטהר את עצמו בכל עת, וזה ממשך עליו קדושה עליונה, ופעם אמר מוהר"ג ז"ל, שמי שיהיה חזק בטבילת מקוה בכל יום לכבוד השם יתברך, מובטח שיהיה לו תקוה טובה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, כי מקוה הוא מלשון תקוה, וכמו שכתוב (עזרא י') ועתה יש מקוה לישראל וגו', וכונתו ללשון תקוה, עיין שם.

גם היה שם אילנות ופירות, והיו אוכלים מן הפירות, כי עיקר פירותיהן ותולדותיהן של צדיקים הם המצוות והמעשים טובים שלהם, ועל ידי ישיבת אדם במחנה הצדיק, גם הוא זוכה ליהנות מן הפירות הנפלאות האלו.

ועל בנדים לא היה מקפיד כלל, כי הצדיק מלמד את מקורביו שלא יעשו עסק ומציאות מן בנדים, ושלא יבלו זמנם וממונם ברדיפה אחר מלבושים חשובים ויקרים, כי דרך היצר הרע לתפוס את האדם בבגדיו ובמלבושיו, ומסית אותו ללוות כסף, ולהלביש עצמו בבגדים יקרים וחשובים, ועושה אותו בעל חוב לתאוותיו, מה שאין כן הצדיק אינו עושה ישות ועסק מן הבגדים כלל, ואיך שהולך, הולך, ומקיים (בראשית ל"ט) ויעזוב בגדו בידה וינס ויצא החוצה, שעוזב תאוות הבגדים אצל היצר הרע, ובורח ממנו (שיחות הר"ן סי' ק), והוא דואג להלביש עצמו עם בגדים חזקים וטובים ברוחניות, בבחינת (משלי ל"א) עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון, וכמו שאומר רביז"ל (שיחות הר"ן כ"ג) אשרי מי שזוכה ללמוד בכל יום כמה פרקים משניות, ולשתות אחר כך כמה מזמורי תהלים, ולהתלבש באיזה מצוות, כי הם הם עיקר מלבושיו של אדם, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולקבל מהם עבודת התפילה באמת, עדי נזכה לעלות ולהתדבק בו יתברך באמת מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת נשא ה'תשס"ו

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ח המדבר מהמתנגדים המבזים ומחרפים יראי השם, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), המתנגדים המבזים והמחרפים יראי השם, זה מחמת שמקבלים תורה מתלמידי חכמים שדין יהודאין, כי תלמידי חכמים שדין יהודאין הם מקבלים תורתם מהשדין, שיש להם תורה נפולה מאלפיין נפולים, ובאלפיין אלו כתיב בשלמה (מלכים א' ה'): "וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו

חמשה ואלף", כי שלמה זכה להם בקדושה, אבל תלמידי חכמים שדין יהודאין מקבלין מהם דרך הקלפות, ובשביל זה כל דיבורם דרך משל ומליצה ומעמים נפלאים, כי שרשה מאלו אלפין הנ"ל, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו כאן, מאיפוא נמשך ההתנגדות שיש על יראי השם, כי לכאורה היה ראוי שבני אדם יתביישו מאד מלפני יראי ה', ויכבד וייקר אותם מאד, כי בהסתכלותם על מקום עצמם השפל, איך שהם נתונים בחושך, ורחוקים מאד מדביקות השם יתברך, ולהיפך, רואים את האור ואת הדביקות המסבב יראי ה', היה ראוי להם לכבד ולייקר אותם מאד, אבל הטעם שהם נתהפכים למתנגדים, ומבזים ומחרפים את יראי ה', זה מחמת שמקבלים תורתם משדין יהודאין, היינו מתלמידי חכמים שמקבלין תורתם מן השדים, ושדים הם מזיקי עלמא, שכל תשוקתם ומגמתם להזיק לבני אדם רחמנא ליצלן, ומחמת שיש לתלמידי חכמים אלו תורתם מן השדים, לכן הם מזיקים בני אדם עם תורתם, וגורמים שבני אדם השומעים תורתם, מחרפים ומבזים יראי ה', כי התורות האלו באים מן אלפי"ן הנפולין, היינו מן החמשה אלפי"ן המרומזים בראשי תיבות (שמות ט"ו) א'מר א'ויב א'רדוף א'שיג א'חלק שלל, כי בקדושה חמש אלפי"ן אלו מרמזים על אלופו של עולם הנמצא בכל מקום, אפילו בדברי האויב, האומר ארדוף אשיג וכו', גם שם נמצא השם יתברך, וכמוכא זאת בשם הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, אבל שלא בקדושה, הם דברי היצר הרע והשדים, שהם עיקרי אויביו של אדם, שאומרים ארדוף אשיג אחלק שלל וגו', שרודפים את הצדיקים ויראי ה', ומבזים ומחרפים אותם, כי בתורה יש שני כוחות, סם חיים וסם מוות, מי שלומד תורה בדרך התחזקות לבני אדם, ללמד לכל אחד ואחד שיש לו תקוה טובה לתקן את מעשיו, ולחזור בתשובה שלימה אליו יתברך, הוא יש לו תורה מן האלפי"ן שבקדושה, והוא מוציא רמזים בכל מקומות התורה לקרב בני אדם אל השם יתברך, והתורה אצלו סם חיים, מה שאין כן הלומד תורה על מנת להראות חכמתו לבני אדם, ומחרף ומבזה בני אדם עם תורתו, ואומר להם דרשות של דופי כאילו אין תקוה למעשיהם הרעים, ונגמר דינם לקבל עונשם בגיהנום, הוא מקבל תורתו מן האלפי"ן הנפולין, היינו דרך השדים, שהם מזיקי עלמא, והוא רודף נשמות ישראל ומחליש דעתם, וממילא גם רודף יראי ה' אמיתיים, ומבזה ומחרף אותם, כי אצלו נתהפך התורה לסם מוות רחמנא ליצלן, והוא עושה מעשה שדים, המבקשים להזיק את הבריות, כי כן עושה בתורתו, שמביא ראיות מכל מקומות התורה להחליש דעת בני אדם, ולהרחיקם מן התשובה, וכדרך הכופרים, שמביאים מן התורה ראיות והוכחות לדעותיהם הטמאות, ולכן צריכין להישמר

מאד מתלמידי חכמים כאלו, ולבקש מן הקדוש ברוך הוא שיציל אותו מהם ומהמוניהם.

והנה בוודאי זה נסיון קשה מאד לבני אדם, איך להבחין בין תלמידי חכמים אמיתיים, לבין תלמידי חכמים שדין יהודאין, כי שניהם הולכים במלבושים של תלמידי חכמים, ושניהם אומרים תורתם עם משלים ומעמים נפלאים, ואיך אפשר להבחין ביניהם, אבל עיקר ההבחנה הוא בשני דברים, אחד, שיהיה הדיבורים בנויים ומיוסדים על יסודות חזקים של התורה הקדושה, ולא של דמיונות וחזיונות של הבל, הנהוגים היום בעולם, כי יש אנשים המלבישים עצמם עם חלוק של תלמיד חכם וגם של מקובל, ודורשים דרשות של דופי, ומספרים מה שראו בשמים ובחלום ובחזיון, והכל הבל ורעות רוח, כי אין לדיבורים שום מקור ויסוד בתורה, ובדו הכל מלבם, כפי הדמיונות שלהם, וההבחנה השני הוא, שיהיו הדברי תורה נאמרים לחזק בני אדם, ולעורר אותם אל עבודת השם יתברך, ולא להחליש דעתם, ולהגיד להם מוסר, כי תיכף ומיד ששומעים מפי מגיד ודרשן, שאין לאיזה בן אדם תקוה או תקנה, צריכין לדעת שהתורה שלו מן האלפי"ן הנפולין ומן השדין יהודאין, וצריכין להתרחק ממנו מאד.

ופעם באו שני אברכים למוהרנ"ת ז"ל, וסיפרו לו ששמעו דרשה מאיזה מגיד מפורסם, ולא נתעוררו מדבריו, וכשראה המגיד שאין מתעוררים מדבריו, אמר להם, אגיד לכם משל, מגיד, הוא כמו נפח שלוקח מפה, ומנפח על ניצוץ אש קטן שיש מקודם, עד שמלהב אותו לאש גדול, אבל אם אין שום ניצוץ, אין מה לנפח, וכן אתם, אין לכם ניצוץ, ולכן אין מה לעורר אתכם, והנה נחלשו דעתם של השני אברכים מאד מדבריו של המגיד, ובאו וסיפרו למוהרנ"ת ז"ל את דבריו, ענה ואמר להם מוהרנ"ת ז"ל, אין הדבר כן, כי לכל יהודי יהיה מי שיהיה, יש ניצוץ, רק לא כל אחד ראוי לנפח לו, ואמר בשפת אידיש, "דו ביסט נישט מיין בלאזער" (אין אתה הנפח שלי), כי לא כל אחד שאומר משלים ומעמים נפלאים, מקבל תורתו מן האלפי"ן שבקדושה, ולא כל אחד יודע איך להלהיב נשמות ישראל, כי יש מקבלין תורתן מן השדין, ולכן לא צריכין להתפעל ממי שדורש שאין ליהודי ניצוץ של קדושה, כי אין הדבר כן, שהרי בוודאי יש ניצוץ לכל יהודי, רק שצריכין לדעת איך לעורר את הניצוץ ולהלהיב אותו, ולכן אשרי הזוכה להיות מקורב אל רבי וצדיק אמיתי, שכל דברי תורתו להקים ולעורר נשמות ישראל מנפילתם, כי על ידו יקבל תקוה טובה לחזור אל השם יתברך באמת, ולהתדבק בחיי החיים, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בסוף הפרשה (במדבר ז') ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפורת אשר על ארון בעדות מבין שני הכרובים וידבר אליו, ופירש"י, שני כתובים המכחישים זה את זה, בא שלישי והכריע ביניהם, כתוב אחד אומר (ויקרא א') וידבר ה' אליו מאהל מועד, והוא חוץ לפרכת, וכתוב אחד אומר (שמות כ"ה) ודברתי אתך מעל הכפרת, בא זה והכריע ביניהם, משה בא אל אהל מועד, ושם שומע את הקול הבא מעל הכפורת, מבין שני הכרובים, הקול יוצא מן השמים לבין שני הכרובים, ומשם יצא לאהל מועד, עיין שם, ויש לומר שמרומז כאן כל דברי רביז"ל הנ"ל, כי הנה ההבחנה הקשה להבחין בין תלמיד חכם אמיתי, לבין תלמיד חכם שד יהודי, הוא כמו שני כתובים המכחישים זה את זה, ולא יודעים איך להכריע ביניהם, כי זה אומר שמקבל דיבורו מן השמים, וזה אומר שמקבל דיבורו מן השמים, ואיך יודעים אצל מי שרוי האמת? עד שבא הכתוב השלישי ומכריע ביניהם, היינו מה שכתוב, ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפורת אשר על ארון העדות מבין שני הכרובים וידבר אליו, היינו התלמיד חכם האמיתי שהוא בחינת משה, מקבל דיבורו "מעל הכפורת אשר על ארון העדות", היינו מעל ארון העדות ששם מונח התורה, כי התנאי הראשון הוא שיהיו כל דבריו בנויים ומיוסדים על פי יסודות חזקות של התורה הקדושה, ולא סתם דמיונות וחזיונות של שקר, והתנאי השני הוא "וישמע את הקול מדבר אליו" היינו שכל הדיבורים נאמרים אליו, לעורר ולחזק אותו אל הקדושה, ולא לרחק אותו ולהחליש את דעתו חס ושלום, כי אז יודעים שמתלבש בדיבורו הקול של מעלה, של המלאכים הקדושים, ולא של השדין והרוחות רעות חס ושלום, שזהו מה שמפרש הבעל הטורים, מ'בין ש'ני ה'כרובים ראשי תיבות מש"ה לומר שהוא חושב ככרוב של מעלה, עיין שם, כי התלמידי חכמים אמיתיים, שהם בחינת משה, מתלבש בקולם מלאכי מעלה, והם מעוררים נשמות ישראל לדביקות עליון בהקדוש ברוך הוא, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולשמוע תמיד בקולם הקדוש, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

